

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Harang-utca 9.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem a vissza
 a szerkesztős g.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1909. DECEMBER 23.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 292 SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
 Kassa, Harang-utca 9.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Hajsza — Kossuth ellen.

Kassa, dec. 22.

Mikor a függetlenségi párt kettészakadása megtörtént, s Justh Gyula tábora a pártszakadásért a cserbenhagyott vezérré: Kossuth Ferencre akarta ráhárítani a felelősséget, akkor azt hittük, hogy csak prima furia beszélnek, vagy egy kicsit szépiteni akarják a maguk dolgát, mint ahogy a megszorult ember szokta; amire viszont a magyar nép elnéző mosolylyal és flegmatikusan csak azt szokta mondani, hogy: „Mindenki úgy köti a sebet, ahogy lehet.“ Reméltük azonban, hogy később tárgyilagossá érvekké iparkodnak majd állásfoglalásukat, illetőleg a vezéri zászlótól való elpártolásukat mentesíteni s a személyes invektívákkal annál inkább fölhagynak, mivel egyfelől nem szép dolog az embernek a saját fészket bepiszkolni, másfelől pedig még csak föltételezni is abszurdumnak látszott, hogy ebben az országban valaha hajsztát indíthassanak a Kossuth-név viselője ellen.

Ám az eszmények — nagy és méltó megdöbbenésünkre — mégis azt bizonyítják, hogy ami hihetetlennek látszott, valósággá lett: a Justh Gyula tábora rendszeres hajsztát indított Kossuth Ferenc ellen; s ebben a hajszában a tábor vezetője, Justh Gyula viszi a zászlót, aki szenvedélyes temperamentumának egész vehemenciájával keresve-keresi az alkalmat, hogy hajdani vezére és régi elvtársa ellen méltatlan támadásokat intézhessen.

A méltatlan támadásoknak pedig természetükben fekszik, hogy vagy álokoskodásokon, vagy ferdítéseken és félremagyarázásokon alapulnak. Így történik ez a szóbanforgó támadásoknál is, amit egy pár példával nyomban megvilágíthatunk.

Például a többi közt azt vetik szemére Justhék Kossuth Ferencnek, hogy azt mondotta, hogy a függetlenségi párt „idő előtt“ jutott többségre. Hát ez a mondás így kikapva egy fejtegetésből, minden bővebb magyarázat nélkül, talán furcsának tűnhetik föl. De ha igazságosak lettek volna Justhék, akkor azt elmondották volna, hogy miképpen magyarázta meg Kossuth Ferenc ezt a kijelentését. El kellett volna ugyanis beszélniök, hogy Kossuth kifejezte, hogy a

többségnek kötelessége az adott helyzetben megvalósítható célokért küzdeni; amikor pedig azt tapasztaljuk, hogy a függetlenségi törekvések közül ez idő szerint még azok is hajótörést szenvednek a királyi hatalom ellenállásán, amelyeket a 67-es kiegyezés biztosít, akkor csakugyan kedvezőtlen időben jutott többségre a függetlenségi párt, mert a kormányzati hatalom gyakorlása csak úgy volna módjában, ha elvein csorbát ütne. Az országra nézve jobb és gyümölcsözőbb lett volna tehát, ha a függetlenségi párt többségre jutása oly időben történik, amikor a viszonyok alakulása folytán lehetséges lett volna, a koronával való békés megegyezés útján a pártelvek gyakorlati érvényesítését keresztülvinni.

Hasonló megítélés alá esik és az előbb említett konkrét példával szoros összefüggésben áll Justhnak az a kritikája is, amit Kossuth Ferencnek a selmechányai küldöttséghez intézett beszédéről, illetőleg annak azon részéről mondott, melyben Kossuth megjegyezte, hogy a pártszakadásnak előnye az, hogy a párt megszűnt a parlament abszolút többsége lenni. Hiszen Kossuth elég magyaron megmondta — de Justh ezt elhallgatta — hogy úgy érti ezt, hogy a kisebbségbe jutott helyzettel a párt felszabadult abból a kényszerhelyzetből, hogy a kormányzati hatalomért elvi áldozatokat hozzon és most már fesztelenül folytathatja az alkotmányos küzdelmet a pártprogram megvalósításáért mindaddig, míg a koronát a törvényes követelések megadásának szükségességéről meggyőzni sikerül.

Persze, ha Kossuthnak mindezen fejtegetéseit a valósághoz hiven és a maguk teljességében tárták volna a közönség elé, akkor nem lett volna alkalom Kossuth megtámadására. Pedig, úgy látszik, a Justh táborában az a fő, hogy Kossuthot és vele együtt mindazokat, akik higgadt, reális politikát akarnak követni, a nemzet előtt lejárassák.

Eltételezve attól, hogy ez a taktika feltétlenül csütörtököt mond, mert a magyar népben kiirthatatlanul él az a meggyökeresedett meggyőződés, hogy Kossuth Ferenc személye és az ősi függetlenségi politika elválaszthatatlan egymástól — arra figyelmeztetjük a Justh-pártot, hogy ha sikerülne nekik célt érni, akkor az a szomorú dicsőség jutna osztályrészükül,

hogy kitűnően szolgálták osztrák el-lenségeink érdekét. Mert ha a kettészakadt függetlenségi párt egymásra tör, akkor bizonyára a mesebeli két oroszán sorsára jut, amelyek tudvalevőleg addig tépték, szaggatták, marcangolták egymást, amíg utoljára nem maradt belőlök egyéb, mint mind-egyiknek a — sörénye.

Vigyázzatok urak, az osztrák kétfejű sas prédára éhesen várja az állalatok megindított áldatlan testvérharc fejlődését. Ha ti, ahelyett, hogy összefognátok a többi hazafias elemekkel a közös védelemre, önvéreteket marcangoljátok, a kétfejű sas könnyű zsákmányhoz jut. És jaj nektek, ha ezért viselnetek kell a súlyos felelősséget a történelem ítélőszéke, a nemzet és a saját lelkiismeretek előtt!

Lukács tárgyalásai.

Justh ragaszkodik a dátumhoz?

— A homo regius Bécsben. —

Budapest, dec. 22.

(Saját tudósítónktól.) Héderváry Károly gróf és Lukács László, mint a király megbízott emberei, folytatták a válság megoldása érdekében megkezdett puhatolódzási tárgyalásaikat. Jelenthetjük, hogy az egyik homo régius szerepe ma körülbelül véget ért és pedig kettejük közül azé, a kinek titkos tanácskozási rendkívüli érdeklődést keltettek. Lukács László és Justh Gyula között a végleges megegyezés nem jött létre, sőt a dolognak mai stádiumában meghiusultnak tekinthető. A volt pénzügyminiszter és Justhék között a részletes tárgyalás során lényeges differenciák merültek föl s Justh ma tudomására hozta Lukácsnak, hogy fölállított követeléseinek kielégítése nélkül nem mehet bele a vállalkozásba.

Mivel úgy Lukács László, mint Justhék a tárgyalások anyagát kezdetől fogva titokban tartották: a fölmerült differenciákról pozitívumot nem igen lehet tudni. Többféle verzió van erről a Justh-pártban. Egyik, meglehetősen valószínűséggel hangzó hír szerint a kormány az önálló gazdasági berendezkedés programjával alakult volna meg, de első kötelessége az általános választói jog törvénybe iktatása lett volna, míg a bank és vámterület dolgában a végleges döntés az ugynevezett „népparlament“ illette volna meg. A kormány arra nyert volna jogot, hogy a szükséges előkészületeket megtehesse, az esetre, ha aztán a törvényhozás csakugyan elrendelné az önálló bank és a vámsorompók fölállítását. A nehézséget e verzió szerint az okozta, hogy Justh Gyula ragaszkodik az 1911-es bankterminushoz, még pedig minden kétértelműség, vagy kétséges halasztás kizárásával.

Más verzió szerint Justhék azt a követelést támasztották, hogy a fentebb vázolt meg-
egyezés esetén garanciát kapjanak arra,
hogy aztán ők vezethetik a választást és
Lukács ezt a biztosítékot nem adhatta meg.
Végül a harmadik verzió szerint személyi
okokon dől meg az egyezés, a mennyiben
ugyanis nem teljesülhetett Justhék az a
feltétele, hogy a miniszteri tárcák tulnyomó
részét — köztük a belügyit, kereskedelmi,
földmívelési és közoktatásügyit — az ő
emberek kapják meg.

Akármit áll a dolog, a paktum létre-
jövését csak az esetben várhatják a re-
ménykedők, ha ő felsége hozzájárulna
Justhék követeléséhez, ami éppenséggel nem
valószínű. A tárgyalások krónikájához tar-
tozik, hogy Lukács László, egyik legbízal-
masabb híve szerint, a volt pénzügyminisz-
ter az eddigi tárgyalások eredményeként
nem látja még misszióját befejezettnek. A
megegyezés meghiusultáról — szerinte —
ilyen rövid előkészítő tanácskozás után még
nem lehet beszélni. Lukács és Justh között
a tárgyalások tovább folynak s Lukács hívei
ugy tudják, hogy a homo régiusz még nem
adott fel minden reményt, hogy a kibonta-
kozást sikerül a tervezett irányban létre-
hozni. Lukács László ma Bécsbe utazik s
kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

HIREK

A reklám hatása.

A kereskedők és iparosok figyelmébe.

Bechan William a nemrég elhalt amerikai
gyáros, a reklám mestere, hátrahagyott
krónikájában a sikeres üzleti propagandáról
elmélkedik:

„A kereskedelmi és ipari versenyben
— írja — az áruk csatájában az a fél a
nyertes, amelyik erősebb mértékben vonja
magára a nyilvánosság figyelmét. Eppen-
séggel nem közömbös a figyelmeztetés
módja. Az eredmény komoly és méltóságos
eszközököt kíván. Ezért a legcélszerűbb rek-
lámszöveg az újság, az újsághirdetés.”

Elbeszéli Bechan, hogy megpróbálko-
zott a reklám minden fajtájával. Ezek csu-
pán tanulóévek voltak az ő reklámozási
járatosságához. Eleinte azzal kísérletezett,
hogy cédulákat osztatott ki az utcán. Ez
hozott némi sikert, mert akkor még új volt.
De hamar belátta, hogy így még sem lesz
jó. Elhatározta tehát, hogy áruinak nevei-
vel ellátott felírású léggömböcskéket ereszt
fel, majd elegáns öltözékű embereket
sétáltatott a hátukon és mellükön reklám-
táblákkal, később négyeket és elefántokat
szegődttetett üzletének szolgálatába, azonban
tartósan egyik mód sem vált be.

Az első jelentékeny siker aztán meg-
jött az újsághirdetésekkkel. Az újság a leg-
tekintélyesebb eszköze a nyilvánosságnak és
mindent, amit közöl, a megjelenésének ko-
molyosságával fed. Nem lehet eléggé megbe-
csülni az újság vonzó erejű hirdetését,
amely együtt lát napvilágot a komoly poli-
tikai cikkekkel. Sokat foglalkozott Bechan
ezzel a kérdéssel és a hatást alaposan ta-
nulmányozta a vásárlókon.

Az egyszer és csak egy lapban meg-
jelentetett hirdetés nem járhat keilő sikerrel.
A közönségnek minduntalan ugyanazt a ne-
vet és árut kell olvasnia. A hirdetés szö-
vege legyen jellegzetes, magvas és jó érte-
lemben feltűnő. A helylyel nem szabad ta-
karétkodni. Hat szó tizenkét sorban sok-
kal többet ér, mint száz szó hat sorban. A
bőbeszédesség sem ajánlatos az újsághirde-
tésben, kivált kezdetben.

Az olvasót szükségtelen mindjárt meg-
ismertetni az áru valamennyi előnyével, ha-
nem inkább kapjon felfogható képet a hir-
detésből. Ne akarjon az újsághirdetés erő-
nek erejével körülményesen meggyőzni, ha-
nem hasson ügyesen a szemem és fülön át.

— **Megyei közgyűlés.** Abauj Torna
vármegye törvényhatósági bizottsága, ma
közgyűlést tartott. Pappszász József helyébe
első aljegyzőnek Horváth Elemért választ-
tották.

— **Kassa államsegélye.** A városok se-
gélyezésére az állam költségvetésben fel-
veit 2 millió koronát a belügyminiszter és
a pénzügyminiszter most osztotta fel a vi-
déki városok között. Kassa a két millió ko-
ronából 42 ezer koronát kap. Ilyen formán a
pótadó még néhány százalékkal csökkenni fog.

— **Az orvosok tovább képzése.** Az
orvosok tovább képzése ügyében Apponyi
Albert gróf vallás és közoktatásügyi minis-
ter 1909. december 18-ra tanácskozást hi-
vott össze. A miniszter a maga részéről az
orvosok tovább képzését fontos közérdek-
nek tekinti és kívánatosnak tartja, hogy az
eddig is fennállott szűnidei orvosi kurzusok
bevonásával a külföldi intézményekhez ha-
sonló szervezet létesüljön, melynek műkö-
dése a vidékre is kiterjedjen és mely az or-
vosok tovább képzéséről hathatósan gon-
doskodnék. Grósz Emil egyetemi tanár a
vidéki szervezetekre vonatkozólag a követ-
kező javaslatot olvasta fel: Kéthetes ismétlő-
tanfolyamokat rendez vidéki gyakorló-orvo-
sok számára, első sorban az egyetemi vá-
rosokban, s első sorban az egyetemi elő-
adók közreműködésével. Hosszabb tanfolya-
mokat rendez a nagyobb kórházakban, a
helybeli és környékbeli orvosok számára.
Rendezi a közvetítési tiszt- és katonaror-
sok számára rendezendő tanfolyamokat. Köz-
vetítési kórházi internátusok és externatu-
sok létesítését és működését. Vidéken főko-
kat szervez azon célból, hogy ezek az or-
vosok és központi bizottság érintkezését
közvetítsek. A központi bizottság gondos-
kodik szükség szerint az előadók honorála-
sáról és a hallgatók számára szubvenciók
megszerzéséről. Előbbire szolgálja az álla-
mi támogatás, utóbbira a törvényhatóságok
és illetékes hatóságok anyagi segítése.

— **A m. kir. határrendőrség detek-
tívtestülete.** A határrendőrség hatósági terü-
letek növekedése és az új kivándorlási
törvény által megsokszorozott feladatainak
intenzívebb ellátására 20 főből álló detek-
tívtestület szervezetet, mely december
1-én kezdte meg működését. A testület négy
tagja a székesfővárosi detektívtestület kiváló
erőiből nevezetett ki, míg a többiek a ha-
tárrendőrség kipróbált, a detektívszolgálatra
legalkalmasabb altszűzjeiből valók. A kiván-
dorlás fokozottabb ellenőrzése, a kivándor-
lási ügyek működésének megbénítása
és a kivándorlókkal üzőtt visszaélések meg-
akadályozása tekintetében a határrendőrség
működésének elősegítésére hivatott testület
már az eddig elért eredményekkel is beiga-
zolta, hogy létesítése közérdekből halasztha-
talan szükség volt.

— **Szterényi a kamarai titkárokhoz.**
Abból az alkalomból, hogy Szterényi József
államtitkár a tarifa-bizottságban erélyesen
állást foglalt az osztrák vasúti viteldíjak
telemelése ellen, a kereskedelmi és iparka-
marai titkárok, akik ugyanakkor tartották
meg Budapesten konferenciájukat, táviratilag
közölték Szterényivel, hogy az osztrák tul-
kapások elleni küzdelemben támogatják.
Szterényi erre a következő táviratot intézte
a titkárokhoz: „Régi, két évtizedet megha-
ladó gazdasági munkában nüséges térsaim-
nak és támogatóimnak szívélyes üdvözlét
haláson köszönöm; jól esik a tudat, hogy
akikkel két évtizeden át együtt küzdöttem
házánk gazdasági érdekeiért, a küzdelemben
most is velem lesznek. Öszinte üdvözléssel:
Szterényi.”

— **Tiltott gyógyszerek.** Andrassy Gyula
gróf belügyminiszter arról értesíti a város
hatóságát, hogy Mondlicht Bernát budapesti
gyógyszerész „Csalán-kivonat” nevű, va-
lamint Molnár Lipót budapesti gyógyszerész
„Kreosiol Molnár” nevű gyógyszerkülön-
legességének forgalombahozatalát nem en-
gedte meg.

— **Rombadölt papirgyár.** Lőcséről táv-
iratozza tudósítónk: Fehérpatakon a papir-
gyár közelében levő hegyen az esőzések
következtében nagy földtömeg meglazult s
a földcsuszamlás a gyári épületeket romba-
döntötte. Egy munkas halálosan, hatan su-
lyosan megsebesültek. A kár tízezekre
rug. A gyár helyreállításáig az üzem hosszú
ideig szünetelni fog.

— **A pénzügyőrök mozgalma.** A ma-
gyar pénzügyőrség nincs megelégedve hely-
zetével. A tolnamegyei pénzügyőri altiszt
kar kezdeményezésére egy huszonhat pont-
ból álló memorandumot dolgoztak ki, amely
a pénzügyőri szervezetet teljesen új alapokra
akarja fektetni. A felvetésre vonatkozólag
legfontosabb kérelmük, hogy csak katonai
kötelezettségének eleget tett altisztek le-
gyenek felvehetők. Eltörölni kívánják a
zsold-rendszert és fizetésüket megfelelően
rendezni óhajtják. A fegyelmi bizottságot
szintén reformálni kívánják. A nyugdíjaz-
tatásra vonatkozólag az a kívánságuk, hogy
negyven évi szolgálattal bírók hivatalból
azonnal nyugdíjaztassanak. A minősítésre
vonatkozólag fontos kívánságuk, hogy a
titkos minősítés eltöröltesse. Amíg a me-
morandumba foglaltakat a törvény állapítja
meg, addig súlyos helyzetük rendeleileg
szabályoztassék. Ezenkívül megalakítani kí-
vánják az Országos Egyesületet, amelybe
minden pénzügyőrnek kötelessége belépni.

— **Baleset az országuton.** A sárospa-
tak—sátoraljaujhelyi országuton legközelebb
súlyos baleset érte Stutika Mihályt, ki ko-
csisján csontokat szállított Sárospatakról Sá-
toraljaujhelybe. Utközben Stutika Mihály, ki
a lovakat hajtotta, kiejtette kezéből a gyp-
lőt s mikor utána kapott elvesztette az
egyensúlyt, a lovak közé esett. Esete közben
bal karja a kocsireszekbe akadt s eltört. A
baleset érte embernek Gottlieb ócskavas ke-
reskedő, ki vele együtt volt, nyújtotta az
első segélyt. Veletlen szerencse a szeren-
csétlenségben, hogy a lovak nem ragadtak
el s türelmesen megálltak, mert máskülön-
ben a vigyázatlanság folytán súlyos követ-
kezményű baleset állhatott volna be, veszé-
lyére két ember életbiztonságának.

— **Halál a siron.** Lőcséről írják, hogy
Gallok Jánosné kedden a temetőbe ment,
hogy elhalt férje sírjára koszorút tegyen.
Fájdalmában elmerülve nem vette észre,
hogy időközben nagy szélvihar támadt,
amely egy jegenyefát derekban tört ketté.
A letört rész éppen az asszonyra zuhant
és agyonütötte.

Babajátékokat még e hó 25-ig elvállal
Quirsfeld János, Fő-utca 51.

L á z

és egyéb gyenuitó betegségek után a teljes
egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió
biztosan kipróbált szer.

Az Emulsió
vásárlásá-
nál a
SCOTT-féle
módszer
védjegyét
— a halászt
— kérjük ki-
gyelme-
venni

Kellemes ízű és könnyen emész-
tendő és ennélfogva sokan vehetik,
akik más szerekhez nem tudnak
hozzányulni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

azonfelül sokkal hatásosabb is. A
tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a
legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K.
50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye
Hangversenyek: kedd, szerda, csü-
törtök, szombat, vasárnap.

Nyílt tér.

Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fazekas-utcai gázrobbanás.

A gázgyári igazgató nyilatkozata

A fazekas-utcai gázrobbanás ügyében Lux Lajos a légszuszgyár és villamtelep igazgatója nyilatkozatot adott ki, mely egész új és helyes világlátásba helyezi a szomorú eseményt. A nyilatkozat a következő:

A múlt héten történt gázrobbanás miatt úgy a helybeli, mint a fővárosi lapok egyik része olyan vádakkal illette a légszuszgyár vezetőségét, amelyek nagyon is alkalmasak arra, hogy állandó izgatottságban tartsák a közönséget és lerontsák a légszuszgyár vezetősége iránt eddig joggal táplált bizalmat.

Mi nem akarunk polemizálni senkivel, a bírói ítélet előtt nem vádolunk senkit, csakis a magunk igazsága érdekében akarunk néhány ténylest leszögezni, hogy mindenki lássa, miszerint minket a szerencsétlenség vádjára nem terhelhet, mert preventív intézkedésekkel éltünk.

A „Napló” vasárnapi számában azt írja, hogy a szombati helyszíni vizsgálat alkalmával Naményi Béla vizsgálóbíró ur megállapította, hogy a robbanás helyén levő gázcsőnek többször forrasztott burkolata volt. Ez nem áll, mert a kérdéses gázcsövet a szombati szemle alkalmával nem is ásták még ki.

Ott pedig, a hol a mentés alkalmával a légszuszgyár emberei a gázcsövet átvágták (robbanás helyétől kb. 10 méter távolságban), a kérdéses gázcsövet Grosz Emil v. mérnök és Göndör Gábor műszaki tanácsos urak nem csak kifogástalan, de a legjobb állapotban találták.

A hétfői szemle alkalmával pedig az egész szakaszon felásták a gázvezetékét és az összes szakértők, valamint Grosz Emil v. mérnök és Göndör Gábor műszaki tanácsos urak egyhangulag megállapították, hogy a vezeték nem toldozott-foldozott, a burkolata nem forrasztott, sőt meglepetésüknek adtak kifejezést, hogy egy földalatti öntött vascső ilyen kitűnő állapotban lehet külsőleg, mert a felásott vezeték egész felülete majdnem fényesnek mondható.

A szakértők még azon véleményüknek is kifejezést adtak, hogy ha az öntött vascső 25–30 év óta is van lefektetve, az még korántsem oly nagy idő, amely az öntött vascső-vezeték jó állapotát befolyásolná.

Azt írja a „Napló” a keddi számában, hogy a Fazekas utca lakói már napok óta türelmetlen gázömlésről panaszkodtak és a gázgyár elmulasztotta volna embereit a talaj megvizsgálásához kiküldeni. Ez sem igaz, mert az utca kérdéses részében levő lakóktól, vagy bárkitől is a gázgyárhoz semmiféle jelentés, vagy megkeresés nem érkezett.

Igenis, jött jelentés a gázgyárhoz december 5-én, hogy a fazekas-utcai 3. és 4. sz. házak pincéjében (a szerencsétlenség helyétől kb. 70 méter távolság) gázszag érezhető. Az igazgatóság mint minden esetben, úgy akkor is rögtön elrendelte a vizsgálatot, a melynek eredménye az volt, hogy a Fazekas-utca 4. számú háza előtt a gázvezeték a házi csatorna bekötése helyén el volt törve, amelyet azonnal éjjeli munkával meg is javítottak.

Másnap jelentés érkezett ugyanazon helyről, hogy a gázszag még mindig érezhető; az újabb vizsgálat megállapította az előbbi töréstől 1 méter távolságban a második törést, még pedig ismét a házi csatorna bekötése helyén. A törés helyén a vezetékét rendbehozták rögtön.

Erdemes a följegyzésre, hogy a mikor a gázgyár mérnöke és közgei megállapították azt, hogy a törés a házcsatorna bekapcsolása helyén azért történt, mert a bekapcsolást végző munkások a gázvezeték

biztosítását teljesen figyelmen kívül hagyták, akkor ezt a bűnös könnyelműséget a vízvezetéki igazgatóság jelenvolt képviselője, Dér mérnök ur is elismerte és azt mondta a munkálatoknál jelenlévő gázgyári mérnöknek, hogy a gázgyár a gázvezeték kijavításáért nyújtsa be a számlát, utalványozni fogják azt.

Ezen eset után december 7-iki kelettel a következő levelet írtuk a városi vízmű-igazgatóságnak:

Tek. Városi vízmű-igazgatóságnak
Kassa

Minduntalan tapasztaljuk, hogy a vízvezeték, vagy csatorna bekötésénél, mikor a gázvezeték kereszteszik, azt nálunk nem jelentik, annak alátámasztásáról kellőképpen nem hogy nem gondoskodnak, de egyáltalában semmiféle gondot sem fordítanak a mi vezetékainkre, jóllehet erre már számtalanszor felhívtuk az önök figyelmét; bár tudomásunk szerint utasították is munkásaikat csővezetékünk mikénti biztosításáról, dacára annak, lépten-nyomon találkozunk annak meg nem történével, mert munkásai minden ellenőrzés nélkül egyszerűen betemetik a berendezés helyét.

A legutóbbi ilyen eset a Fazekas-utcában fordult elő, a miről Dér mérnök ur személyesen meggyőződött, amit ezuttal tényeken leszögezünk. Ebből és hasonló esetekből kifolyólag tudatjuk, hogy az által származható balesetekért mi nem vállalunk semmi felelősséget, hanem azt csak is a tek. igazgatóságra jó előre hártjuk, valamint az ily esetekből származó kárunk és költségeikért felelőssé tesszük.

Ezok tudomásul vételét kérve stb., stb.

Az „Abauj-Kassai Közöny” vasárnapi számában azt írja, hogy a rendőrség jelentése szerint a gázgyár a Fazekas-utcában a robbanás tájának munkálatokat végzett és a gázcső ennek következtében repedt meg. Ezen állítást az előbb mondottakkal megcáfoltuk, de ki van zárva az, hogy amikor ép a csőrepedéseket javítjuk ki, akkor okozunk újabbakat.

A gázgyár igazgatósága számtalanszor és számtalanszor átirt a tanácshoz és a vízmű-igazgatósághoz ama bűnnel határos hanyagság és könnyelműség miatt, a melylyel a csatornázási munkálatok alkalmával a villamoskábelek és a gázvezeték körüli elbánásnál lépten-nyomon találkozott és minden egyes esetben hangsúlyozta, hogy a bekövetkező minden szerencsétlenségeikért és károkért a felelősséget magáról elhárítja.

A könnyelműséget és hanyag eljárást a gázgyár igazgatósága többször megállapította a rendőrség és a városi tanács által kiküldött bizottság előtt is, sőt bünyítő feljelentést is tett többször a rendőrségnél.

Azt azonban ki kell emelnünk, hogy a vízmű-igazgatóság és Rösler városi főmérnök ur az építési naplóban utasította is a vállalkozókat gondosabb és lelkiismeretesebb eljárásra és a földnek lelkiismeretes visszadöngölésére éppen a gázvezetékek érdekében és már az építési naplóban mutattak rá az ebből következtető bajok és szerencsétlenségekre.

Hiába volt azonban minden figyelmeztetés, kérés és határozott utasítás, a gázgyár igazgatósága ezután is lépten-nyomon azt tapasztalta, hogy a felületen csatornázási földmunka miatt a csőtörések nemhogy megszűntek volna, de még inkább elszaporodtak, a mirek folytán a gázömlések miatt a gyárnak tetemes vesztesége is volt. Erről a gázgyár igazgatósága jelentést tett többször a tanácsnak és kijelentette, hogyha tovább is lesznek csőtörések, az üzemet nem fogja tudni fenntartani.

A gázgyár igazgatósága óvatosságból még ezzel sem elégedett meg, hanem a kir. ügyészségnél keresett oltalmat.

A folytonos csőtörésekért az igazgatóság a várost beperelte és két ilyen perét véglegesen meg is nyerte. A többi e fajta

perei — melyek mintegy 60 csőtörésre vonatkoznak, — másfél év óta a kir. járásbírótság előtt vannak folyamatban. A kir. törvénytörésnél egy per van folyamatban a város ellen két rendbeli csőátfektetés miatt, a melyeket a gázgyár igazgatósága éppen a közbiztonság érdekében a csatornázás miatt feltétlenül szükségesnek talált.

Legujabban, a robbanás után, a Kovács-utcán és a Fő-utcán találtunk csőtöréseket, amelyeknek oka ugyancsak a csatornázásra vezethető vissza.

Hogy milyen hanyag és lelkiismeretlen módon jártak el a csatornázás alkalmával a gázvezeték biztosítása körül e helyeken is a csatornázást végző munkások, arról az oda hívott Halmos Jenő mérnök, Martoncsik Béla építész, Göndör Gábor műszaki tanácsos urak személyesen meggyőződte.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy a robbanás helyén levő csőtörés, amint a helyszíni szemle alkalmával a szakértők megállapították, szintén a csatorna és vízvezeték bekapcsolásának a helyén történt. Megállapították azt is, hogy a csatornázási munkálatok után türegek maradtak a földben, ami azt bizonyítja, hogy a bekötés alkalmával a földet kellő módon nem döngölték le.

De megállapították azt is, hogy a csőtörés friss és hogy a cső anyaga kifogástalan.

De megállapítást nyert minden kétséget kizárólag azt is, hogy a csatornázási munkások a ki és mintegy 3 méternyi mélységben aláásott öntöttvas gázcső alá egy 60 centiméter hosszú és körülbelül 30 cm. vastag betonlapot tettek úgy azonban, hogy a 2 méternyi szélességben aláásott gázcső ezáltal törés ellen abszolút biztosítva nem volt, amennyiben ezen betonlap frissen felásott és visszalapított és le nem döngölt földréteg fölött tulajdonképpen szabadon lógott, a ránehezülő földréteg a süppedés folytán az öntött vascsövet eltörte.

Egész bizonyossággal merjük állítani tehát, hogy a csőtörést a hiányos döngölés folytán beállott talajsüppedések okozták, amely süppedések helyreállítását ép a Fazekas-utcában a helybeli lapokis szorgalmazták.

Ezek után mindenki megállapíthatja, hogy mennyiben terbeli felelőség a gázgyarat a szombati szerencsétlenségért.

Kassán, 1909. december 21-én.

Lux Lajos
gázgyári igazgató.

Színházi műsor:

SZERDÁN: A csókirály.
CSÜTÖRTÖKÖN: Buridán számaru.
PÉNTEKEN: Nincs előadás.
SZOMBATON: d. u. A császár katonái.
este: Tancos huszárok.

TÁVIRAT — TELEFON. A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén elfogadta Holló Lajos indítványát, mely szerint az önállóbank 1911. január elsejére való felállítását követeli.

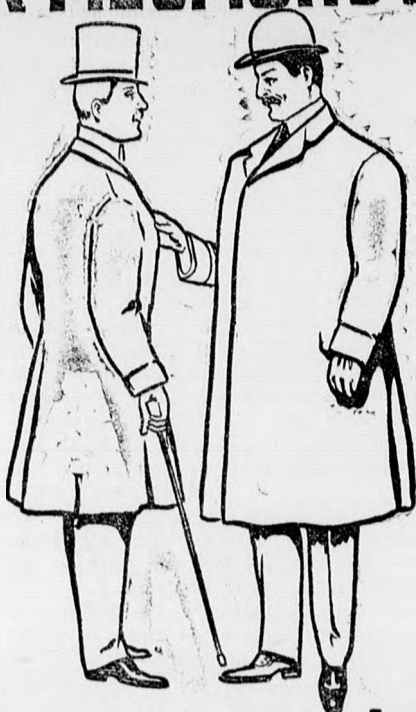
A javaslatot Holló Lajos indokolta, majd Bánffy Dezső báró csatlakozott a javaslatához.

Kossuth Ferenc kijelentette, hogy hive az önállóbanknak s többet tett megvalósítása érdekében, mint bárki a politikusok között, de a dátumhoz való kötiést nem ajánlja, miután az most kivihetetlen.

Wekerle Sándor nem hive az önállóbanknak, bár elismeri a nemzetnek erre való jogát, ő is ajánlja, hogy ejtsék el a dátumot.

Szünet után Návay Lajos elrendeli a szavazást. A Ház többsége elfogadja Holló Lajos javaslatát.

MÁR MEGMONDTAM:

HA JÓ RUHÁT,
KÉSZEN VAGY MÉRTÉK SZERINT
CÓHAJT BESZEREZNI, MENJEN

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ CZÉGHEZ
Kassa, Fő-utca 27. szám.

Syerünk csak!

karácsonyi és ujévi képes levelező-lapokat, naptárakat stb. vásárolni legolcsóbban

Hajnal Gyuláné

bélyeg-, dohány- és szivartőzsdéjében

Fő-utca 79. sz. (a Szentháromság szoborral szemben),

hol papíráruk, írószerek és könyvek nagy választékban kaphatók.

Hirlapelőfizetések elfogadtnak.

Sorsjegyiroda.

Mielőtt

karácsonyi és ujévi
bevásárlásait eszközölné
- tekintse meg -

Weiner Izsó

kalap-, fehérnemű-, nyak-
kendő és uri-divat üzletének

9

olcsó árakkal felszerelt ki-
rakatait.

Feltűnést keltő remek nyakken-
dők 1 koronaért.

Kassa, Fő-utca 15.
(Harang-utca sarok.)

Karácsonyi
kedvezmény.

3 pár glace I. bőrkeztü
dobozban K. 7.80
6 pár glacel. bőrkeztü do-
bozban keztü tágitóval K. 15.—
Másodrendű glace bőrkeztü
párja K. 2.—

BLUMBERG S. E.

keztü, kötszer, látszer és
orvosi műszertárban

Kassa, Fő-utca 89-ik szám.

Harisnyákat

férfi, női vagy gyermekek részére kö-

tött pamut és gyapjuból.

Lábszárvédőket, lábmelegítőket

és talpbetéteket.

Sárcipőket, (Caloschni) gummi-

sarkakat orosz vagy amerikai.

Cipőfüzőket és **kenőcsöket**

legjobb minőségben a legolcsóbb

szabott árak mellett veszünk

Kircz Vilmosnál

Turul cipőgyár elkülönített osztályában

Kassa, Fő-utca 26. szám.

